

Proktolojik Muayene

Dr. Sezai LEVENTOĞLU

Anorektal Anatomi

Rektum, sakrum önünde 15 cm boyunca uzanır (Şekil 1). Koksiksten yaklaşık 3 cm aşağıda levator kaslar rektum duvarına katılır. Buradan itibaren 3-4 cm uzunluğunda anal kanal başlar. Rektum üst, orta ve alt 1/3 olmak üzere 3 eşit bölümden oluşur. Dentat çizgiden itibaren ilk 5 cm distal, 5-10 cm arası orta ve 10-15 cm arası üst 1/3 rektum olarak adlandırılır. Bu bölümlere ayırma rektum kanserinin tedavisinin planlanması açısından önemlidir. Üst rektum tümörlerinin tedavisine önce cerrahi ile başlanırken diğer bölümlerdeki tümörlerin tedavisine önce radyoterapi ile başlanır.

Perine derisi ile anüs derisi arasındaki fark anal epitelde kıl kökleri, ter ve yağ bezlerinin olmamasıdır. İki derinin birleştiği geçiş sınırına **anal verj** (verge) ya da anal girim denir. Rektumdaki bir kitlenin lokalizasyonu anal verjden uzaklığına göre ölçülür.

Peritonun rektum üzerinde öne doğru döndüğü yere *peritoneal refleksiyon* ya da *Douglas fossası* denir. Peritoneal refleksiyon erkekte yaklaşık anal verjden 8-9 cm, kadında ise 5-8 cm yukarıda yer alır. Rektal muayene ile peritoneal refleksiyon palpe edilir.